

Udvalget finder heller ikke grundlag for at ændre godkendelsesproceduren ved aftaler om ophør af fælles forældremyndighed. Udvalget foreslår, at sådanne aftaler også i fremtiden skal forelægges statsamtet, der kan nægte godkendelse, hvis aftalen om, hvem forældremyndigheden fremover skal tilkomme, strider mod, hvad der er bedst for barnet.

Om udvalgets overvejelser se betænkningen s. 81-88 og om aftaler om ophør af fælles forældremyndighed s. 98-100.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets forslag om en ændring af reglerne om ugifte forældres aftaler om fælles forældremyndighed, således at disse aftaler fremover blot skal anmeldes til statsamtet, jf. herved lovforslagets § 6.

Med hensyn til aftaler om fælles forældremyndighed, der indgås i forbindelse med separation eller skilsmisse, er det dog Justitsministeriets opfattelse, at sådanne aftaler også bør være omfattet af en anmeldelsesordning. Justitsministeriet er for så vidt enig med udvalget i, at den praktiske betydning af en anmeldelsesordning på dette område vil være begrænset, men finder dog af principielle grunde, at alle aftaler om indførelse eller videreførelse af fælles forældremyndighed bør ligestilles. Dette skyldes, at det ikke forekommer rimeligt at stille strengere krav til indgåelse af aftaler om fælles forældremyndighed i de tilfælde, hvor forældrene har været knyttet sammen ved ægteskab, end i de tilfælde, hvor forældrene ikke har været gift eller endda måske slet ikke har boet sammen.

Justitsministeriet foreslår derfor, at aftaler om fælles forældremyndighed, der indgås i forbindelse med separation eller skilsmisse, fremover ligeledes blot skal anmeldes til statsamtet eller retten, jf. lovforslaget § 7, stk. 2.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at en anmeldelsesordning bør tilrettelægges ensartet for hele landet og forenkles. I de administrative regler, der skal udarbejdes i medfør af bemyndigelsesbestemelsen i lovforslagets § 31, er det således hensigten at fastsætte regler, hvorefter en blanket til indgåelse af aftale om fælles forældremyndighed udsendes sammen med blanketten til anerkendelse af faderskab, når forældrene efter de oplysninger, som foreligger for statsamtet, bor sammen. I andre tilfælde vil ordningen blive udformet således, at en blanket til indgåelse af aftale om fælles forældremyndighed i almindelighed skal udsendes, når erklæring om anerkendelse af faderskabet er modtaget i statsamtet.

De administrative regler vil endvidere blive udformet således, at aftalen om fælles forældremyndighed

kan indgås inden barnets fødsel, hvis faderskabet anerkendes på dette tidlige tidspunkt.

Justitsministeriet kan tilslutte sig, at der ved aftaler om ophør af fælles forældremyndighed af hensyn til barnet kan være behov for, at en aftale forelægges statsamtet, og det foreslås derfor, at den gældende ordning om godkendelse opretholdes i disse tilfælde, jf. lovforslagets § 9, stk. 1. Det samme gælder ved aftaler om overførsel af forældremyndigheden fra den ene af forældrene til den anden ved aftale, jf. lovforslagets § 11.

3.4. Ligestilling

Forældremyndighedsudvalget har mere generelt drøftet spørgsmålet om ligestilling mellem forældrene, herunder om der af hensyn til forældrenes lige muligheder for at få forældremyndigheden er grundlag for at foreslå kriterierne for forældremyndighedsafgørelser ændret.

Udvalget understreger i den forbindelse, at de gældende regler om opløsning af aftalt eller legal fælles forældremyndighed er helt neutrale i deres formulering. Efter disse bestemmelser skal retten således, hvis forældrene er uenige, afgøre, hvem af forældrene der skal have forældremyndigheden, under særligt hensyn til, hvad der er bedst for barnet. Der er således ikke tillagt moderen eller faderen en bedre retsstilling end den anden af forældrene.

Udvalget har endvidere foretaget en statistisk undersøgelse af fordelingen af forældremyndigheden i sager, der blev behandlet ved statsamtene og domstolene i oktober kvartal 1993. Det fremgår heraf, at der kun i ca. 3 pct. af separations- og skilsmissegangene var tvist om forældremyndigheden, således at spørgsmålet måtte afgøres af domstolene. Over halvdelen af forældrene – 55 pct. – enedes om at aftale fælles forældremyndighed, og i langt størstedelen af de øvrige tilfælde – omfattende ca. 90 pct. af de resterende børn – var forældrene enige om, at moderen skulle have forældremyndigheden alene. Hvis spørgsmålet om forældremyndigheden blev afgjort ved dom, fordi forældrene var uenige, fik fædrene forældremyndigheden over 25 pct. af børnene, hvilket var langt hyppigere end i tilfælde, hvor forældrene var enige.

Udvalget anfører endvidere, at samfundsudviklingen ikke mindst i de sidste årtier har styrket faderens stilling. Kvindernes betydelige erhvervsfrekvens har bevirket, at valget ved uenighed om forældremyndigheden nu ofte står mellem to udearbejdende forældre. Samtidig tilbringer børnene meget tid i institutioner, hvilket gør det mindre vanskeligt for den af forældrene, der får forældremyndigheden, samtidig at varetage et heltidsarbejde. Endelig finder udval-